

עת"א 34921/04/23 - אייל בן עמי (אסיר) נגד שרות בתי הסוהר- מחלקת האסיר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 34921-04-23 בן עמי(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח' תיק חיצוני:

לפני העותר נגד המשיבים	כבוד השופט מיכאל קרשן אייל בן עמי (אסיר) 1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר 2. מדינת ישראל
---------------------------------	--

בשם העותר: עו"ד ניר דוד

בשם המשיבים: עו"ד רותם כץ עקיבא

פסק דין

לפני עתירת אסיר נגד החלטת המשיבים (להלן: **שב"ס**) לחשב את תקופת מאסרו כך שתאריך השחרור המלא שלו הוא 21.9.2025.

1. ביום 28.4.2021 גזר בית הדין הצבאי צפון את דינו של העותר בהליך צפ' 20-222, בין היתר ל-32 חודשי מאסר בפועל (להלן: **המאסר הצבאי**).

2. ביום 16.2.2022 הורתה הוועדה לעיון בעונש, הפועלת מכוח חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, על שחרורו המוקדם של העותר לאחר ריצוי שני שלישים מתקופת המאסר הצבאי ועל המרת יתרת תקופת מאסר זו במאסר על-תנאי.

3. ביום 17.2.2022 שוחרר העותר מהמאסר הצבאי.

4. ביום 7.7.2022 דנה הוועדה לעיון בעונש בבקשת רש"א להפקיע את רישיונו של העותר והחליטה, בהסכמת הצדדים, על השבת העותר לריצוי יתרת מאסרו החל ביום 7.7.2022, בניכוי תקופה בת שלושה חודשים בה עמד בתנאי שחרורו.

5. בהתאם לכל האמור חישב שב"ס את יתרת תקופת המאסר הצבאי שנותרה לעותר לרצות (להלן: **יתרת המאסר הצבאי**) כך שתעמוד על 364 יום (סעיף 15 לכתב התשובה) החל ביום 7.7.2022. **בדין שהתקיים לפני ביום 11.6.2023 הודיע ב"כ העותר כי אינו חולק עוד על החישוב שערך שב"ס בנוגע ליתרת המאסר הצבאי.**

6. ביום 2.1.2023 גזר בית משפט זה (כב' השופטת מ' גרינברג) על העותר במסגרת ת"פ 38883-05-22, בין היתר, עונש של 24 חודשי מאסר בפועל "בניכוי ימי מעצרו 8.3.22-15.2.22, 13.6.22-9.5.22, והחל מתאריך 6.7.22 עד היום". כן הפעיל בית המשפט מאסרים על-תנאי שהוטלו על העותר בבית הדין הצבאי בחופף ובמצטבר "כך שסך הכל ירצה הנאשם תקופת מאסר כוללת בת 28 חודשי מאסר".

7. שב"ס חישב את תקופת מאסרו הכוללת של העותר באופן הבא: 28 חודשי מאסר במצטבר ליתרת המאסר הצבאי, בניכוי שתי תקופות המעצר הראשונות (מיום 15.2.2022 ועד ליום 8.3.2022 ומיום 9.5.2022 עד ליום 13.6.2022). שב"ס לא ניכה תקופת מאסרו הכוללת של העותר את ימי מעצרו מיום 6.7.2022 ועד ליום 2.1.2023, מועד מתן גזר הדין בת"פ 38883-05-22 (להלן: **תקופת המעצר האחרונה**).

8. מכאן המחלוקת בין הצדדים.

9. שב"ס טוען כי בדין לא ניכה את תקופת המעצר האחרונה והפנה בעניין זה להוראת סעיף 22 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, התשס"א-2021 (להלן: **חוק שחרור על תנאי ממאסר**), ולפסיקה. העותר סבור כי בעניין זה נתפס שב"ס לכלל טעות.

דין והכרעה

10. אודה ולא אבוש, במהלך הדיון סברתי כי על פני הדברים יש ממש בטענות העותר, ואף המלצתי לשב"ס לשקול פעם נוספת את עמדתו בעניין זה. אלא שלאחר עיון נוסף בחומר ובפסיקת בית המשפט העליון באתי לכלל מסקנה כי הדין עם שב"ס.

11. סעיף 45 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, קובע כי כאשר נדון אדם לשני עונשי מאסר, הכלל הוא שהעונשים ירצו באופן חופף, כל עוד לא נקבע בגזר הדין במפורש שהעונש ירצה במצטבר.

12. סעיף 22 לחוק שחרור על תנאי ממאסר, שכותרתו "סדר נשיאת מאסר לאחר ביטול שחרור על-תנאי", קובע דין מיוחד למקרים בהם בוטל שחרור על-תנאי בעוד האסיר שוהה במאסר בשל עונש:

"על אף הוראות סעיף 45 לחוק העונשין, בוטל שחרורו על-תנאי של אסיר לפי סעיפים 20 עד 22, ישא האסיר את יתרת תקופת המאסר שעליו לשאת בשל ביטול שחרורו לפני ובמצטבר לכל מאסר אחר שהוטל

עליו, ואם עבר עבירה נוספת בתקופת התנאי - גם לפני ובמצטבר לכל מאסר שיוטל עליו בשל אותה עבירה; היה האסיר נושא מאסר בעת שבוטל שחרורו, יופסק אותו מאסר לשם נשיאת יתרת תקופת המאסר שעליו לשאת בשל ביטול השחרור וישוב ויימשך מתום אותה תקופה; לענין זה, "מאסר" - לרבות מאסר בשל אי-תשלום קנס."

13. העותר סבור כי פרשנות סעיף 22א לחוק שחרור על תנאי ממאסר על עניינו שלו היא שעליו לשאת תחילה את המאסר בגין הפקעת רישיונו, קרי: מיום 7.7.2022 ועד ליום 5.7.2023, ולאחר ריצוי תקופת מאסר זו יהיה עליו לרצות 28 חודשי מאסר בפועל בניכוי שלוש תקופות המעצר כפי שהורה בית המשפט המחוזי.

כאסמכתא לטענתו זו צרף העותר את החלטת בית המשפט המחוזי מיום 16.4.2023 בבקשה שהגיש "להבהרת גזר הדין" (החלטה שלא חידשה דבר יחסית לגזר הדין).

חשוב לציין כי העותר ביקש את אותה הבהרה משום שנוצרה לדבריו "אי בהירות בשב"ס" ביחס לתקופות הניכוי ותקופת המאסר הכוללת, אך לא כלל בבקשתו התייחסות כלשהי למאסרו הצבאי, לסעיף 22א לחוק שחרור על תנאי ממאסר, או לעובדה כי הגיש עתירת אסיר בנוגע לפרשנות שהעניק שב"ס לאותה הוראה.

14. שב"ס מנגד טוען כי בהתאם לפרשנות הנכונה שיש להעניק לסעיף 22א לחוק שחרור על תנאי ממאסר, לא רשאי היה לנכות את תקופת המעצר השלישית (מיום 6.7.2022 ועד ליום 2.1.2023) מתקופת המאסר הכוללת שעל העותר לרצות.

15. עיון בפסיקת בית המשפט העליון מעלה כאמור לעיל כי הדין עם שב"ס. נפסק בבירור כי הוראת סעיף 22א לחוק שחרור על תנאי ממאסר, שמחייבת נשיאת עונש המאסר בגין ההפקעה לפני ובמצטבר לכל מאסר אחר, כוחה יפה גם במקרים בהם נגזר על האסיר עונש מאסר בפועל שמחושב בהתאם לגזר הדין רטרואקטיבית מיום מעצרו של האסיר, ולמעשה אין לבית המשפט הגוזר עונש על אסיר ששחררו על-תנאי בוטל את הכוח לשנות מהוראת סעיף 22א לחוק שחרור על תנאי ממאסר על דרך של ניכוי תקופות מעצר. פרשנות אחרת מובילה למצב בלתי מתקבל על הדעת שבו נהנה האסיר הן מקיזוז תקופת המעצר מן המאסר שנגזר עליו הן מקיזוז תקופת המאסר שהופקעה [השוו: רע"ב 6536/08 אבו זאלם נ' שירות בתי הסוהר, פסקה 11 (5.8.2008); רע"ב 436/11 חמד נ' שירות בתי הסוהר (14.3.2011); רע"ב 4668/17 אוחנה נ' שירות בתי הסוהר, פסקה 4 (24.7.2017)].

16. העותר כאן חויב לשאת עונש מאסר לאחר הפקעה מיום 7.7.2022 ועד ליום 5.7.2023. בית המשפט המחוזי גזר את דינו של העותר ל-28 חודשי מאסר בפועל ביום 2.1.2023, אך הורה לנכות מהעונש שלוש תקופות מעצר. שתי תקופות המעצר הראשונות נוגעות לתקופה שקודמת ליום 7.7.2023 ואין קושי לנכותן. תקופת המאסר בת 28 החודשים (בקיזוז שתי תקופות המעצר הראשונות) צריכה הייתה להתחיל רטרואקטיבית ביום 6.7.2022. דא עקא, שביום 7.7.2022 החל העותר לרצות את תקופת המאסר בשל ההפקעה, ובהתאם להוראת סעיף 22א לחוק שחרור על תנאי ממאסר "הוקפא" חלק זה של גזר הדין עד לסיום הריצוי של תקופת המאסר שהופקעה, אותה היה על העותר

לרצות תחילה ובמצטבר לתקופת המאסר בת 28 החודשים.

17. צדק אפוא שב"ס כאשר לא ניכה את תקופת המעצר השלישית מעונש המאסר של בית המשפט המחוזי.

18. העתירה נדחת.

ניתן היום, ב' תמוז תשפ"ג, 21 יוני 2023, בהעדר הצדדים.